

Repertoriul jurisprudenței

ORDONANȚA CURȚII (Marea Cameră)

17 decembrie 2018 *

[Text îndreptat prin Ordonanța din 2 iulie 2019]

„Măsuri provizorii – Articolul 279 TFUE – Cerere de măsuri provizorii – Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE – Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Articolul 47 – Protecție jurisdicțională efectivă – Independența judecătorilor”

În cauza C-619/18 R,

având ca obiect o cerere de măsuri provizorii în temeiul articolului 279 TFUE și al articolului 160 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, introdusă la 2 octombrie 2018,

Comisia Europeană, reprezentată de K. Banks, de H. Krämer și de S. L. Kaleda, în calitate de agenți,

reclamantă,

împotriva

Republicii Polone, reprezentată de B. Majczyna, de K. Majcher și de S. Żyrek, în calitate de agenți,

pârâtă,

susținută de:

Ungaria, reprezentată de M. Z. Fehér, în calitate de agent,

intervenientă,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, doamna R. Silva de Lapuerta (raportoare), vicepreședintă, domnul A. Arabadjev, doamna A. Prechal, domnii M. Vilaras, T. von Danwitz, doamna C. Toader, domnul F. Biltgen, doamna K. Jürimäe și domnul C. Lycourgos, președinți de cameră, domnii L. Bay Larsen, D. Šváby, C. G. Fernlund, C. Vajda și S. Rodin, judecători,

după ascultarea avocatului general domnul E. Tanchev,

dă prezenta

* Limba de procedură: polona.

Ordonanță

- 1 Prin cererea de măsuri provizorii formulată, Comisia Europeană solicită Curții să dispună ca Republica Polonă, în așteptarea hotărârii Curții de pronunțare pe fond:
 - să suspende aplicarea dispozițiilor articolului 37 alineatele 1-4 și ale articolului 111 alineatele 1 și 1a din ustawa o Sądzie Najwyższym (Legea privind Curtea Supremă) din 8 decembrie 2017 (Dz. U. din 2018, poziția 5), ale articolului 5 din ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Legea privind modificarea Legii cu privire la organizarea instanțelor de drept comun, a Legii privind Curtea Supremă și a altor anumite legi) din 10 mai 2018 (Dz. U. din 2018, poziția 1045, denumită în continuare „legea de modificare”) (denumite în continuare, împreună, „dispozițiile naționale în litigiu”), precum și a oricărei măsuri luate în aplicarea acestor dispoziții;
 - să ia toate măsurile necesare pentru a garanta că judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia) vizați de dispozițiile naționale în litigiu își pot exercita în continuare funcțiile în postul pe care îl ocupau la 3 aprilie 2018, data intrării în vigoare a Legii privind Curtea Supremă, bucurându-se totodată de același statut și de aceleași drepturi și condiții de lucru de care beneficiau până la 3 aprilie 2018;
 - să se abțină de la adoptarea oricărei măsuri care vizează numirea unor judecători la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în locul celor vizați de dispozițiile naționale în litigiu, precum și de la adoptarea oricărei măsuri care vizează numirea noului prim-președinte al acestei instanțe sau indicarea persoanei însărcinate să conducă instanța respectivă în locul prim-președintelui său până la numirea noului prim-președinte și
 - să comunice Comisiei, în termen de cel mult o lună de la notificarea ordonanței Curții de acordare a măsurilor provizorii solicitate, iar ulterior în mod regulat, în fiecare lună, toate măsurile pe care le va fi adoptat pentru a se conforma pe deplin acestei ordonanțe.
- 2 De asemenea, Comisia a solicitat, în temeiul articolului 160 alineatul (7) din Regulamentul de procedură al Curții, acordarea măsurilor provizorii menționate la punctul anterior chiar înainte ca pârâta să își fi prezentat observațiile, ca urmare a unui risc iminent de prejudiciu grav și ireparabil în raport cu dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă în cadrul aplicării dreptului Uniunii.
- 3 Aceste cereri au fost formulate în cadrul unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în temeiul articolului 258 TFUE, introdusă de Comisie la 2 octombrie 2018 (denumită în continuare „acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor”), prin care urmărește să se constate că, pe de o parte, prin reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și prin aplicarea acestei măsuri judecătorilor în exercițiu numiți la această instanță înainte de 3 aprilie 2018 și, pe de altă parte, prin acordarea președintelui Republicii Polone a puterii discreționare de a prelungi funcția judiciară activă a judecătorilor acestei instanțe dincolo de vârsta de pensionare nou stabilită, Republica Polonă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și ale articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”). Această acțiune a fost înregistrată cu numărul C-619/18.
- 4 Prin Ordonanța din 19 octombrie 2018, Comisia/Polonia (C-619/18 R, nepublicată, EU:C:2018:852), vicepreședinta Curții a admis cu titlu provizoriu, în temeiul articolului 160 alineatul (7) din Regulamentul de procedură, cererea de măsuri provizorii până la adoptarea ordonanței prin care se finalizează prezenta procedură de măsuri provizorii.

- 5 În conformitate cu articolul 161 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, vicepreședinta Curții a înaintat prezenta cauză Curții care, având în vedere importanța acestei cauze, a atribuit-o Marii Camere, în conformitate cu articolul 60 alineatul (1) din acest regulament.
- 6 Prin decizia președintelui Curții din 30 octombrie 2018, a fost admisă cererea de intervenție a Ungariei în susținerea concluziilor Republicii Polone în vederea desfășurării fazei orale a procedurii.
- 7 Prin Ordonanța președintelui Curții din 15 noiembrie 2018, Comisia/Polonia (C-619/18, EU:C:2018:910), cauza C-619/18 a fost supusă procedurii accelerate prevăzute la articolul 23a din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și la articolul 133 din Regulamentul de procedură.
- 8 La 16 noiembrie 2018, atât părțile, cât și Ungaria au prezentat observații orale în cadrul unei ședințe în fața Marii Camere.

Cadrul juridic

Constituția Poloniei

- 9 [Astfel cum a fost îndreptat prin Ordonanța din 2 iulie 2019] Articolul 183 alineatul 3 din Constituția Poloniei prevede că prim-președintele Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) este numit pentru o perioadă de șase ani.

Legea privind Curtea Supremă

- 10 Articolul 37 alineatele 1-4 din Legea privind Curtea Supremă prevede:

„1. Judecătorii [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] sunt pensionați în ziua în care împlinesc vârsta de 65 de ani, cu excepția cazului în care prezintă, cu cel mult douăsprezece luni și cu cel puțin șase luni înainte de împlinirea vârstei [de 65 ani], o declarație prin care indică faptul că doresc să își exercite în continuare funcția și un certificat, întocmit potrivit condițiilor aplicabile candidaților la funcția de judecător, care să ateste că starea lor de sănătate le permite să își îndeplinească obligațiile care decurg din funcția lor, iar președintele Republicii Polone acordă autorizația de menținere în funcția de judecător la [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)].

1a. Înainte de a acorda autorizația de menținere în funcția de judecător la [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)], președintele Republicii Polone solicită avizul Consiliului Național al Magistraturii. Consiliul Național al Magistraturii transmite avizul său președintelui Republicii Polone în termen de 30 de zile de la data la care acesta l-a solicitat. În cazul în care avizul nu este comunicat în termenul prevăzut la a doua teză, se consideră că Consiliul Național al Magistraturii a emis un aviz favorabil.

1b. Atunci când emite avizul menționat la alineatul 1a, Consiliul Național al Magistraturii ia în considerare interesul administrării justiției sau un interes social important, în special repartizarea rațională a membrilor [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] sau nevoile rezultate din volumul de muncă al anumitor camere ale [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)].

2. Declarația și certificatul menționate la alineatul 1 se adresează prim-președintelui [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)], care le transmite imediat, însoțite de avizul său, președintelui Republicii Polone. Prim-președintele [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] transmite declarația și certificatul său, însoțite de avizul colegiului [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)], președintelui Republicii Polone.

3. Președintele Republicii Polone poate autoriza menținerea în funcție a unui judecător al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] în termen de trei luni de la primirea avizului Consiliului Național al Magistraturii, menționat la paragraful 1a sau de la expirarea termenului de comunicare a acestui aviz. În lipsa autorizării în termenul prevăzut la prima teză, se consideră că judecătorul este pensionat la împlinirea vârstei de 65 de ani. În cazul în care un judecător al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] împlinește vârsta prevăzută la alineatul 1 înainte de finalizarea procedurii de prelungire a mandatului său, acesta rămâne în funcție până la închiderea procedurii respective.

4. Autorizația menționată la alineatul 1 se acordă pentru o perioadă de trei ani și poate fi reînnoită o singură dată. Dispozițiile alineatului 3 se aplică *mutatis mutandis*. Orice judecător care este autorizat să își mențină funcția la [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] se poate pensiona în orice moment după împlinirea vârstei de 65 de ani, prezentând în acest scop o declarație prim-președintelui [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)], care o transmite imediat președintelui Republicii Polone. Prim-președintele [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] prezintă declarația sa direct președintelui Republicii Polone.”

11 Potrivit articolului 111 alineatele 1 și 1a din legea menționată:

„1. Judecătorii [Sąd Najwyższy (Curtea supremă)] care au împlinit vârsta de 65 de ani la data intrării în vigoare a prezentei legi sau care vor împlini această vârstă în termen de trei luni de la această dată se pensionează din ziua care urmează expirării acestui termen de trei luni, cu excepția cazului în care prezintă, în termen de o lună de la data intrării în vigoare a prezentei legi, declarația și certificatul prevăzute la articolul 37 alineatul 1, iar președintele Republicii Polone autorizează menținerea lor în funcția de judecător al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)]. Dispozițiile articolului 37 alineatele 2-4 se aplică *mutatis mutandis*.

1a. Judecătorii [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] care vor împlini vârsta de 65 de ani după expirarea unui termen de trei luni și înainte de expirarea unui termen de douăsprezece luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi se pensionează la douăsprezece luni de la această intrare în vigoare, cu excepția situației în care prezintă, în acest termen, declarația și certificatul prevăzute la articolul 37 alineatul 1, iar președintele Republicii Polone autorizează menținerea lor în funcția de judecător al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)]. Dispozițiile articolului 37 alineatele 1a-4 se aplică *mutatis mutandis*.”

12 Legea privind Curtea Supremă a intrat în vigoare la 3 aprilie 2018.

Legea de modificare

13 Articolul 5 din legea de modificare are următorul conținut:

„Președintele Republicii Polone transmite fără întârziere pentru aviz Consiliului Național al Magistraturii declarațiile menționate la articolul 37 alineatul 1 și la articolul 111 alineatul 1 din Legea [privind Curtea Supremă], pe care nu le-a examinat la data intrării în vigoare a prezentei legi. Consiliul Național al Magistraturii transmite avizul său președintelui Republicii Polone în termen de 30 de zile de la data la care acesta l-a solicitat. Președintele Republicii Polone poate autoriza menținerea în funcție a unui judecător al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] în termen de 60 de zile de la primirea avizului Consiliului Național al Magistraturii sau de la expirarea termenului de comunicare a acestui aviz. Dispozițiile articolului 37 alineatele 2-4 din Legea [privind Curtea Supremă], astfel cum a fost modificată prin prezenta lege, se aplică *mutatis mutandis*.”

Istoricul cauzei

Măsurile luate în cadrul punerii în aplicare a dispozițiilor naționale în litigiu

- 14 La 3 iulie 2018, 72 de judecători, dintre care 27 împliniseră la această dată vârsta de 65 de ani, își exercitau funcțiile la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă).
- 15 La 4 iulie 2018, 15 dintre cei 27 de judecători au fost informați cu privire la pensionarea lor în temeiul dispozițiilor naționale în litigiu; 11 dintre ei nu au solicitat prelungirea funcției lor judiciare active, iar 4 dintre ei au depus o declarație tardivă prin care și-au exprimat dorința de a-și exercita în continuare funcția. Printre cei 15 judecători pensionați figurează prim-președinta Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), al cărei mandat trebuia, în conformitate cu Constituția poloneză, să înceteze la 30 aprilie 2020, fapt care a fost confirmat prin rezoluția din 28 iunie 2018, adoptată în unanimitate de adunarea generală a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă).
- 16 Ceilalți 12 judecători ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) care au împlinit vârsta de 65 de ani la 3 iulie 2018 au depus o declarație prin care și-au exprimat dorința de a-și exercita în continuare funcția în sensul articolului 37 alineatul 1 din Legea privind Curtea Supremă. La 12 iulie 2018, Consiliul Național al Magistraturii a emis cinci avize pozitive și șapte avize negative, dintre care două se refereau la doi președinți de cameră ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), în ceea ce privește menținerea lor în funcție. Dintre cei 7 judecători vizați de un aviz negativ al Consiliului Național al Magistraturii, 4 au formulat o acțiune împotriva acestui aviz și au solicitat Consiliului Național al Magistraturii să motiveze avizul respectiv.
- 17 Având îndoieli cu privire la conformitatea Legii privind Curtea Supremă în special cu cerința privind inamovibilitatea judecătorilor și garantarea independenței acestora, Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) a sesizat Curtea, prin decizia din 2 august 2018, cu o cerere de decizie preliminară în temeiul articolului 267 TFUE, în cauza C-522/18, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, în prezent pendinte, privind interpretarea, printre altele, a articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și a articolului 47 din cartă, în contextul reducerii de către legiuitorul național a vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și al aplicării acestei măsuri judecătorilor în exercițiu. Prin aceeași decizie, Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) a suspendat aplicarea dispozițiilor Legii privind Curtea Supremă până la pronunțare, după primirea răspunsului Curții la cererea de decizie preliminară respectivă.
- 18 În aceeași zi, Cancelaria președintelui Republicii Polone a comunicat că decizia Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) de suspendare a aplicării dispozițiilor Legii privind Curtea Supremă „a fost luată fără un temei juridic adecvat și nu producea efecte față de președintele Republicii Polone și față de orice alt organ” și că aceasta era, în plus, „lipsită de efecte juridice”.
- 19 La 11 septembrie 2018, președintele Republicii Polone, pe de o parte, a decis să autorizeze 5 dintre cei 12 judecători menționați la punctul 16 din prezenta ordonanță să își exercite în continuare funcțiile pentru o perioadă de trei ani și, pe de altă parte, a declarat, printr-un comunicat, că ceilalți 7 judecători, inclusiv cei doi președinți de cameră ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), menționați la același punct din prezenta ordonanță, urmau să fie pensionați la data de 12 septembrie 2018. În acest comunicat, președintele Republicii Polone a precizat, în plus, că acțiunile introduse de unii judecători ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) împotriva avizului negativ al Consiliului Național al Magistraturii în ceea ce privește menținerea lor în funcție nu aveau incidență asupra deciziilor sale, deoarece un asemenea aviz nu era necesar pentru luarea deciziei. Pe de altă parte, acesta a comunicat că nu era obligatoriu ca deciziile sale privind menținerea în funcție a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) să fie motivate.

- 20 La 12 septembrie 2018, președintele Republicii Polone a semnat deciziile de refuz al prelungirii funcției judiciare active a celor 7 judecători ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) menționați la punctul precedent. Aceste decizii se întemeiază pe articolul 111 alineatul 1 din Legea privind Curtea Supremă, a cărei aplicare a fost suspendată prin decizia Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), menționată la punctul 17 din prezenta ordonanță.
- 21 În aceeași zi, a avut loc o ședință în fața unui complet de judecată al Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), care cuprindea doi judecători vizați de dispozițiile naționale în litigiu. Acest complet a declarat că judecătorii respectivi puteau continua să își exercite funcțiile, dat fiind că aplicarea dispozițiilor menționate fusese suspendată prin decizia Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), menționată la punctul 17 din prezenta ordonanță.

Procedurile de numire a noilor judecători la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)

- 22 La 29 martie 2018, președintele Republicii Polone a crescut numărul total de posturi de judecători ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), care a trecut de la 93 la 120. La 29 iunie 2018, au fost publicate 44 de posturi vacante de judecători la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă).
- 23 Ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Legea de modificare a regimului aplicabil instanțelor de drept comun și a altor legi) din 20 iulie 2018 (Dz. U. din 2018, poziția 1443) a modificat normele privind procedura tranzitorie de selecție a prim-președintelui Sąd Najwyższy (Curtea Supremă). În special, această lege a redus de la 110 la 80 numărul de judecători ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) care trebuie să își dea acordul pentru inițierea procedurii respective. Pe de altă parte, aceasta a limitat efectul suspensiv al căilor de atac împotriva avizelor Consiliului Național al Magistraturii introduse de candidații la posturile de judecători la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă). Legea menționată a intrat în vigoare la 9 august 2018 și se aplică procedurilor de numire a judecătorilor la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) deschise înainte de această dată.
- 24 La 28 august 2018, președintele Republicii Polone a publicat noi posturi de judecători vacante la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), inclusiv acela de prim-președinte al acestei instanțe.
- 25 Între 20 și 28 august 2018, Consiliul Național al Magistraturii a stabilit lista definitivă a candidaților care trebuia prezentată președintelui Republicii Polone pentru numirea judecătorilor la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă).
- 26 La 20 septembrie 2018, președintele Republicii Polone a decis să numească 10 judecători la secția disciplinară din cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă).
- 27 Din informațiile de care dispune Curtea reiese că, la 10 octombrie 2018, președintele Republicii Polone a oficializat numirea a 27 de noi judecători la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă).

Cu privire la cererea de măsuri provizorii

- 28 Articolul 160 alineatul (3) din Regulamentul de procedură prevede că cererile de măsuri provizorii trebuie să indice „obiectul litigiului, împrejurările care demonstrează urgența, precum și motivele de fapt și de drept care justifică la prima vedere dispunerea măsurii provizorii solicitate”.
- 29 Astfel, o măsură provizorie nu poate fi încuviințată de către judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii decât dacă s-a stabilit că acordarea acesteia este justificată la prima vedere în fapt și în drept (*fumus boni juris*) și că este urgentă, în sensul că, pentru evitarea unui prejudiciu grav și ireparabil pentru interesele părții care le solicită, este necesar să fie dispusă și să își producă efectele anterior

deciziei pe fond. Dacă este cazul, judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii trebuie de asemenea să evalueze comparativ interesele prezente în cauză. Aceste condiții sunt cumulative, astfel încât cererea de măsuri provizorii trebuie respinsă în cazul în care una dintre aceste condiții nu este îndeplinită (Ordonanța din 20 noiembrie 2017, Comisia/Polonia, C-441/17 R, EU:C:2017:877, punctele 29 și 30, precum și jurisprudența citată).

Cu privire la fumus boni juris

- 30 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, condiția privind *fumus boni juris* este îndeplinită atunci când cel puțin unul dintre motivele invocate de partea care solicită măsurile provizorii în susținerea acțiunii pe fond nu este, la prima vedere, lipsit de un temei serios. Această situație se regăsește printre altele atunci când unul dintre aceste motive evidențiază existența unor probleme juridice complexe a căror soluție nu este evidentă de la bun început și care necesită, prin urmare, o examinare aprofundată, ce nu poate fi efectuată de judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii, ci trebuie să facă obiectul procedurii pe fond, sau atunci când dezbaterile dintre părți evidențiază existența unei controverse juridice importante a cărei soluție nu este evidentă (Ordonanța vicepreședintelui Curții din 20 iulie 2018, BCE/Letonia, C-238/18 R, nepublicată, EU:C:2018:581, punctul 36 și jurisprudența citată).
- 31 În speță, pentru a stabili existența unui *fumus boni juris*, Comisia invocă două motive, invocate de asemenea în cadrul acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, întemeiate, primul, pe faptul că dispozițiile Legii privind Curtea Supremă referitoare la reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) (denumite în continuare „dispozițiile privind reducerea vârstei de pensionare”), în măsura în care acestea se aplică judecătorilor în exercițiu, care au fost numiți la instanța respectivă înainte de 3 aprilie 2018, aduc atingere principiului inamovibilității judecătorilor și, cel de al doilea, pe faptul că dispozițiile Legii privind Curtea Supremă care conferă președintelui Republicii Polone puterea discreționară de a prelungi funcția judiciară activă a judecătorilor acestei instanțe dincolo de vârsta de pensionare nou stabilită încalcă principiul independenței sistemului judiciar. În consecință, Comisia consideră că dispozițiile naționale în litigiu sunt contrare obligațiilor care revin Republicii Polone în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și ale articolului 47 din cartă.
- 32 În cadrul primului motiv, Comisia subliniază, mai întâi, că, înainte de intrarea în vigoare a Legii privind Curtea Supremă, respectiv la 3 aprilie 2018, vârsta de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) era stabilită la 70 de ani și că legea respectivă a redus această vârstă la 65 de ani, prevăzând, fără măsuri tranzitorii, aplicarea imediată a acestei reduceri nu numai în cazul judecătorilor acestei instanțe numiți după această dată, ci și celor care își exercitau funcțiile la data respectivă, care erau în număr de 72.
- 33 Comisia arată, în continuare, că aplicarea dispozițiilor privind reducerea vârstei de pensionare a condus deja la pensionarea a 22 de judecători ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), dintre care 15 judecători, inclusiv prim-președinta, la data de 4 iulie 2018, și 7 judecători, dintre care doi președinți de cameră, la data de 12 septembrie 2018, ceea ce reprezintă aproximativ 30 % dintre judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) care se aflau în exercițiu la data intrării în vigoare a Legii privind Curtea Supremă.
- 34 În sfârșit, Comisia consideră că reducerea vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și aplicarea acestei reduceri judecătorilor în exercițiu la data intrării în vigoare a Legii privind Curtea Supremă conduc la reducerea duratei funcției judiciare active a acestor judecători. Astfel, pensionarea judecătorilor respectivi, care rezultă din reducerea bruscă a vârstei de pensionare, ar constitui de fapt o revocare a aceluiași judecător, contrară principiului inamovibilității judecătorilor.

- 35 În cadrul celui de al doilea motiv, Comisia arată că, în conformitate cu Legea privind Curtea Supremă, președintelui Republicii Polone îi revine sarcina de a autoriza prelungirea funcției judiciare active a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) dincolo de vârsta de 65 de ani și că această autorizație poate fi reînnoită o singură dată. În ceea ce privește condițiile de acordare a acestei autorizații, Comisia subliniază, printre altele, pe de o parte, că președintele Republicii Polone trebuie să solicite avizul Consiliului Național al Magistraturii, care nu este însă obligatoriu, și, pe de altă parte, că decizia președintelui Republicii Polone este adoptată în mod discreționar și nu poate face obiectul unei acțiuni.
- 36 De asemenea, Comisia arată că președintele Republicii Polone a autorizat, la 11 septembrie 2018, 5 judecători ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), care împliniseră vârsta de 65 de ani la data intrării în vigoare a Legii privind Curtea Supremă, să își exercite în continuare funcțiile pentru o perioadă de trei ani.
- 37 Comisia consideră că lipsa unor criterii pe baza cărora președintele Republicii Polone să decidă cu privire la prelungirea funcției judiciare active a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) dincolo de vârsta de 65 de ani coroborată cu lipsa unui control jurisdicțional al acestei decizii are drept ca efect să confere președintelui Republicii Polone o marjă de discreție excesivă care aduce atingere independenței judecătorilor, ținând seama în special de influența și de presiunile asupra judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) care pot rezulta din puterea cu care președintele Republicii Polone este astfel investit.
- 38 Întemeindu-se pe jurisprudența Curții privind independența sistemului judiciar, în special pe Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117), și pe Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586), din care reiese că prezervarea independenței judecătorilor este esențială pentru a garanta respectarea dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă în domeniile care țin de dreptul Uniunii, Comisia arată că, prin adoptarea dispozițiilor naționale în litigiu, Republica Polonă și-a încălcat obligația care îi revine, în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și ale articolului 47 din cartă, de a garanta respectarea dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă în sensul dreptului Uniunii.
- 39 Este necesar să se arate, în primul rând, că motivele invocate de Comisie ridică problema domeniului de aplicare exact al dispozițiilor articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și ale articolului 47 din cartă în contextul exercitării de către un stat membru a competenței sale de organizare a sistemului său judiciar. Este vorba despre o chestiune juridică complexă, care face obiectul discuțiilor între părți și al cărei răspuns nu este evident de la bun început și necesită, așadar, o examinare detaliată, care nu poate fi efectuată de judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii.
- 40 În al doilea rând, fără a se pronunța în acest stadiu cu privire la temeinicia argumentelor invocate de părți în cadrul acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, ceea ce ține doar de competența instanței de fond, trebuie să se constate că, având în vedere elementele de fapt invocate de Comisie, precum și jurisprudența Curții, în special Hotărârea din 27 februarie 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117), și Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586), argumentele invocate de Comisie în cadrul celor două motive ale sale nu sunt, la prima vedere, lipsite de un temei serios.
- 41 Astfel, potrivit acestei jurisprudențe, orice stat membru trebuie să se asigure că organismele care, în calitate de „instanță” în sensul definit de dreptul Uniunii, fac parte din sistemul său de căi de atac în „domeniile reglementate de dreptul Uniunii” în sensul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, îndeplinesc cerințele unei protecții jurisdicționale efective [Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 52, precum și jurisprudența citată].

- 42 Or, pentru ca această protecție să fie garantată, prezervarea independenței organismelor menționate este primordială, astfel cum se confirmă la articolul 47 al doilea paragraf din cartă, care menționează accesul la o instanță judecătorească „independentă” printre cerințele legate de dreptul fundamental la o cale de atac efectivă [Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 53, precum și jurisprudența citată].
- 43 În speță, părțile nu contestă că Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) poate fi chemată să se pronunțe cu privire la chestiuni legate de aplicarea sau de interpretarea dreptului Uniunii. Rezultă că aceasta face parte, în calitate de „instanță” în sensul definit de dreptul Uniunii, din sistemul polonez de căi de atac în „domeniile reglementate de dreptul Uniunii” în sensul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și, în consecință, trebuie să îndeplinească cerințele unei protecții jurisdicționale efective.
- 44 Or, nu se poate exclude la prima vedere că dispozițiile naționale în litigiu încalcă obligația care revine Republicii Polone de a asigura o protecție jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii, în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și ale articolului 47 din cartă.
- 45 În special, având în vedere argumentele părților, se ridică probleme juridice complexe, care necesită o examinare detaliată de către instanța de fond, precum, printre altele, aceea dacă, astfel cum arată Comisia, garanția inamovibilității judecătorilor impune ca dispozițiile privind reducerea vârstei de pensionare să nu se aplice judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) care erau numiți deja la această instanță înainte de intrarea în vigoare a acestor dispoziții sau acela referitor la măsura în care o intervenție a unui organ al puterii executive în decizia de menținere în funcție, dincolo de vârsta de pensionare nou stabilită, a acestor judecători sau a celor care vor fi numiți la instanța respectivă după data acestei intrări în vigoare, este de natură să încalce principiul independenței instanțelor.
- 46 Din considerațiile care precedă rezultă că motivele invocate de Comisie în cadrul acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor nu sunt, la prima vedere, lipsite de un temei serios în sensul jurisprudenței citate la punctul 30 din prezenta ordonanță.
- 47 Această concluzie nu poate fi infirmată de argumentele invocate de Republica Polonă.
- 48 În primul rând, nu poate fi admis argumentul potrivit căruia cererea de măsuri provizorii formulată de Comisie nu este întemeiată, la prima vedere, atunci când Curtea ar fi chemată să se pronunțe, pentru prima dată, cu privire la o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva unui stat membru care a adoptat dispoziții privind organizarea unei instanțe supreme naționale.
- 49 Astfel, împrejurarea că Curtea este chemată să se pronunțe, pentru prima dată, cu privire la o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor având un obiect precum cel din acțiunea principală nu este de natură să excludă existența unui *fumus boni juris*. Dimpotrivă, caracterul inedit al criticilor invocate de Comisie urmărește să confirme constatarea efectuată la punctul 39 din prezenta ordonanță.
- 50 În al doilea rând, nu poate fi reținut nici argumentul potrivit căruia, pe de o parte, Comisia nu ar putea reitera, în cererea sa de măsuri provizorii, argumentele invocate în cadrul acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor și, pe de altă parte, aprecierea temeiniciei, chiar și la prima vedere, a acestor argumente ar necesita o analiză foarte precisă a poziției părților în litigiu.
- 51 Astfel, faptul că argumentația Comisiei prezentată în susținerea cererii sale de măsuri provizorii este analogă cu cea invocată în cadrul acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor nu se opune ca cerința privind *fumus boni juris* să poată fi considerată îndeplinită, din moment ce, după cum reiese din jurisprudența citată la punctul 30 din prezenta ordonanță, această condiție impune tocmai aprecierea, la prima vedere, de către judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii, a temeiniciei motivelor invocate în cadrul litigiului pe fond, pentru a stabili dacă această acțiune nu este în mod vădit lipsită de orice perspectivă de a fi admisă.

- 52 În plus, împrejurarea evocată de Republica Polonă potrivit căreia aprecierea, chiar și la prima vedere, a temeiniciei argumentației părților cu privire la fondul litigiului necesită o analiză foarte precisă a poziției acestor părți confirmă existența unui diferend juridic a cărui soluție nu este evidentă și, în consecință, confirmă îndeplinirea condiției privind *fumus boni juris*, conform jurisprudenței citate la punctul 30 din prezenta ordonanță.
- 53 În al treilea rând, nu este întemeiat argumentul potrivit căruia, pe de o parte, ar fi imposibil să se verifice dacă motivele invocate de Comisie sunt la prima vedere întemeiate, din cauza nemotivării de care ar fi afectate argumentele invocate în cadrul motivelor respective, și, pe de altă parte, aceste argumente ar fi întemeiate doar pe ipoteze.
- 54 Astfel, Comisia a prezentat corespunzător cerințelor legale motivele de fapt și de drept care justifică la prima vedere dispunerea măsurilor provizorii. Pe de altă parte, Comisia a furnizat explicații detaliate atât cu privire la conținutul dispozițiilor naționale în litigiu, cât și cu privire la motivele pentru care consideră că aceste dispoziții sunt contrare obligațiilor care se impun Republicii Polone în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și articolului 47 din cartă.
- 55 În ceea ce privește argumentul Republicii Polone potrivit căruia motivele invocate de Comisie ar fi întemeiate pe simple ipoteze, este necesar să se arate că, în ceea ce privește, pe de o parte, primul motiv, Comisia a prezentat în mod clar natura legăturii pe care intenționa să o stabilească între aplicarea măsurii de reducere a vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) judecătorilor în exercițiu, care au fost numiți la această instanță înainte de 3 aprilie 2018, și neîndeplinirea de către Republica Polonă a obligației sale de a asigura că această instanță respectă cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective în domeniile reglementate de dreptul Uniunii.
- 56 În ceea ce privește, pe de altă parte, al doilea motiv, trebuie să se constate că, prin intermediul acestuia, Comisia nu susține că președintele Republicii Polone va face uz de puterea sa de decizie cu privire la prelungirea funcției judiciare active a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) dincolo de împlinirea vârstei de 65 de ani pentru a exercita presiuni asupra acestor judecători, ci că, acordând președintelui Republicii Polone o asemenea competență, dispozițiile naționale în litigiu îi dau posibilitatea de a exercita o asemenea presiune.
- 57 În sfârșit, Republica Polonă invocă existența, în alte state membre, cum ar fi Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord sau Republica Franceză, precum și la Curte, a unor norme similare cu cele ale Republicii Polone, în temeiul cărora decizia de prelungire a funcției judiciare active a judecătorilor ar ține exclusiv de competența guvernului statului membru în cauză. De asemenea, Republica Polonă menționează diversele modificări aduse vârstei de pensionare a judecătorilor în Italia. Potrivit Republicii Polone, lipsa punerii în discuție de către Comisie a acestor norme naționale ar demonstra că condiția privind *fumus boni juris* nu este îndeplinită în speță.
- 58 În această privință, este însă suficient să se arate, în sensul prezentei proceduri, că Republica Polonă nu se poate prevala de presupusa existență a unor norme similare cu dispozițiile naționale în litigiu în scopul de a stabili că condiția privind *fumus boni juris* nu este îndeplinită în speță.
- 59 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se concluzioneze că cerința privind *fumus boni juris* este dovedită în speță.

Cu privire la urgență

- 60 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, scopul procedurii privind măsurile provizorii este de a garanta deplina eficacitate a hotărârii definitive care va fi pronunțată, pentru a evita o lacună în protecția juridică asigurată de Curte. Pentru realizarea acestui obiectiv, urgența trebuie apreciată în raport cu necesitate de a se pronunța cu titlu provizoriu, pentru a se evita ca un prejudiciu grav și

ireparabil să fie ocazionat părții care solicită protecția provizorie. Revine acestei părți sarcina de a furniza dovada că nu poate aștepta soluționarea procedurii pe fond fără a suferi un prejudiciu de această natură [Ordonanța vicepreședintelui Curții din 10 ianuarie 2018, Comisia/RW, C-442/17 P(R), nepublicată, EU:C:2018:6, punctul 26 și jurisprudența citată]. Pentru stabilirea existenței unui astfel de prejudiciu grav și ireparabil, nu este necesar să se impună dovedirea cu certitudine absolută a survenirii prejudiciului. Este suficient ca acesta să fie previzibil cu un grad de probabilitate suficient (Ordonanța vicepreședintelui Curții din 8 aprilie 2014, Comisia/ANKO, C-78/14 P-R, EU:C:2014:239, punctul 23 și jurisprudența citată).

- 61 În plus, judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii trebuie să rețină, în unicul scop al aprecierii urgenței și fără ca aceasta să implice o anumită luare de poziție din partea sa în ceea ce privește temeinicia motivelor invocate pe fond de solicitantul măsurilor provizorii, că aceste motive sunt susceptibile de a fi admise. Astfel, prejudiciul grav și ireparabil a cărui survenire probabilă trebuie stabilită este acela care ar rezulta, eventual, din refuzul de a acorda măsurile provizorii solicitate în ipoteza în care acțiunea pe fond ar fi admisă ulterior (Ordonanța vicepreședintelui Curții din 20 iulie 2018, BCE/Letonia, C-238/18 R, nepublicată, EU:C:2018:581, punctul 64 și jurisprudența citată).
- 62 În consecință, în speță, în vederea aprecierii urgenței, Curtea trebuie să rețină că dispozițiile naționale în litigiu și măsurile de aplicare a acestora pot afecta independența Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și pot fi astfel contrare obligației care revine Republicii Polone de a garanta o protecție jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii, în temeiul dispozițiilor coroborate ale articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și ale articolului 47 din cartă.
- 63 În vederea acestei aprecieri, este necesar, pe de altă parte, să se țină seama de faptul că dispozițiile naționale în litigiu au început deja să își producă efectele, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 14-21 din prezenta ordonanță. Astfel, pe de o parte, aplicarea dispozițiilor privind reducerea vârstei de pensionare judecătorilor în exercițiu, numiți la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) înainte de 3 aprilie 2018, a determinat pensionarea a 22 de judecători ai acestei instanțe, inclusiv a prim-președintei și a doi președinți de cameră, și, pe de altă parte, în temeiul dispozițiilor privind competența președintelui Republicii Polone de a prelungi funcțiile judecătorilor, 5 judecători ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), dintre cei 12 care depuseseră o declarație prin care și-au exprimat intenția de a-și exercita în continuare funcțiile, beneficiază în prezent de o prelungire a acestora în temeiul unei decizii a președintelui Republicii Polone, în timp ce ceilalți 7 au fost informați cu privire la pensionarea lor începând de la 12 septembrie 2018.
- 64 Examinarea condiției referitoare la urgență presupune examinarea aspectului dacă, astfel cum susține Comisia, aplicarea dispozițiilor naționale în litigiu până la pronunțarea hotărârii Curții privind acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor (denumită în continuare „hotărârea definitivă”) este de natură să cauzeze un prejudiciu grav și ireparabil în raport cu ordinea juridică a Uniunii Europene.
- 65 În această privință, astfel cum s-a amintit la punctele 41 și 42 din prezenta ordonanță, păstrarea independenței organismelor care fac parte, în calitate de „instanță” în sensul dreptului Uniunii, din sistemul căilor de atac al unui stat membru în domeniile reglementate de acest drept este esențială pentru ca protecția jurisdicțională a drepturilor conferite justițiabililor de dreptul respectiv să fie garantată.
- 66 Independența instanțelor naționale este în special esențială pentru buna funcționare a sistemului de cooperare judiciară constituit de mecanismul trimerii preliminar prevăzut la articolul 267 TFUE, întrucât, potrivit jurisprudenței constante a Curții, acest mecanism nu poate fi activat decât de un organism care are sarcina de a aplica dreptul Uniunii și care îndeplinește printre altele acest criteriu de independență [Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 54, precum și jurisprudența citată].

- 67 Prezervarea independenței instanțelor este de asemenea primordială în cadrul măsurilor adoptate de Uniune în domeniul cooperării judiciare în materie civilă și penală. Astfel, aceste măsuri au la bază încrederea reciprocă specială dintre statele membre față de sistemele lor judiciare respective și se întemeiază, așadar, pe premisa potrivit căreia instanțele din alte state membre îndeplinesc cerințele unei protecții jurisdicționale efective, printre care figurează în special independența instanțelor respective [a se vedea prin analogie Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 58].
- 68 În consecință, faptul că, în urma aplicării dispozițiilor naționale în litigiu, este posibil ca independența Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) să nu fie garantată până la pronunțarea hotărârii definitive ar putea conduce la un prejudiciu grav în raport cu ordinea juridică a Uniunii și, în consecință, cu drepturile conferite justițiabililor de dreptul Uniunii, precum și cu valorile enunțate la articolul 2 TUE, pe care se întemeiază această Uniune, în special cea a statului de drept.
- 69 Pe de altă parte, trebuie amintit că instanțele supreme naționale au, în cadrul sistemelor judiciare ale statelor membre din care fac parte, un rol esențial în punerea în aplicare, la nivel național, a dreptului Uniunii, astfel încât o eventuală atingere adusă independenței unei instanțe supreme naționale este susceptibilă să afecteze ansamblul sistemului judiciar al statului membru în cauză.
- 70 În plus, prejudiciul grav menționat la punctul 68 din prezenta ordonanță poate fi de asemenea ireparabil.
- 71 Astfel, pe de o parte, în calitate de instanță de ultim grad, Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) pronunță decizii, inclusiv în cauzele care conduc la aplicarea dreptului Uniunii, care au autoritate de lucru judecat și sunt, pentru acest motiv, susceptibile să aibă efecte ireversibile în raport cu ordinea juridică a Uniunii.
- 72 Circumstanța invocată de Republica Polonă potrivit căreia Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) nu se pronunță pe fond în cauzele cu care este sesizată nu modifică în niciun mod această apreciere, având în vedere că, astfel cum a confirmat Republica Polonă în ședința în fața Curții, Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) asigură respectarea legalității și uniformității jurisprudenței, inclusiv atunci când aplică norme naționale adoptate pentru punerea în aplicare a dreptului Uniunii, astfel încât instanțele inferioare care trebuie să se pronunțe, ulterior, cu privire la cauzele trimise de Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) sunt ținute de interpretarea acestor norme care provin de la instanța menționată.
- 73 Pe de altă parte, dată fiind autoritatea deciziilor pronunțate de Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în raport cu instanțele naționale inferioare, faptul că, în cazul aplicării dispozițiilor naționale în litigiu, independența acestei instanțe poate să nu fie garantată până la pronunțarea hotărârii definitive este susceptibil să compromită încrederea statelor membre și a instanțelor judecătorești ale acestora în sistemul judiciar al Republicii Polone și, în consecință, în ceea ce privește respectarea de către acest stat membru a statului de drept.
- 74 În asemenea circumstanțe, principiile încrederii reciproce și recunoașterii reciproce între statele membre, care sunt justificate de premisa potrivit căreia statele membre împărtășesc între ele o serie de valori comune pe care se întemeiază Uniunea, precum statul de drept [a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 35, precum și jurisprudența citată], riscă să fie compromise.
- 75 Or, astfel cum arată Comisia, punerea în discuție a acestor principii poate produce efecte grave și ireparabile în raport cu funcționarea regulată a ordinii juridice a Uniunii, în special în domeniul cooperării judiciare în materie civilă și penală, care are la bază un grad deosebit de ridicat de încredere între statele membre în ceea ce privește conformitatea sistemelor lor judiciare cu cerințele privind protecția jurisdicțională efectivă.

- 76 Astfel, faptul că, în urma aplicării dispozițiilor naționale în litigiu, independența Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) poate să nu fie garantată până la pronunțarea hotărârii definitive ar putea determina statele membre să refuze recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești pronunțate de instanțele Republicii Polone, ceea ce este de natură să genereze un prejudiciu grav și ireparabil în raport cu dreptul Uniunii.
- 77 În această privință, contrar celor pretinse de Republica Polonă, riscul de pierdere a încrederii în sistemul judiciar polonez nu este fictiv sau ipotetic, ci real. Acest lucru a fost demonstrat în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586), cererea de decizie preliminară introdusă de High Court (Înalta Curte, Irlanda) în cadrul unei proceduri de executare a unor mandate europene de arestare emise de instanțele poloneze, ca urmare a temerii exprimate de această instanță ca, date fiind deficiențele sistemice pretinse în ceea ce privește independența instanțelor din Republica Polonă, care rezultă din reformele legislative ale sistemului judiciar inițiate de acest stat membru, în special din adoptarea dispozițiilor naționale în litigiu, persoana care face obiectul unui mandat european de arestare să sufere, în cazul predării către autoritățile judiciare emitente, o încălcare a dreptului său fundamental la o instanță judecătorească independentă și, prin urmare, a dreptului său la un proces echitabil, garantat de articolul 47 al doilea paragraf din cartă.
- 78 În consecință, este necesar să se considere că Comisia a stabilit că, în cazul refuzului de acordare a măsurilor provizorii pe care le solicită, aplicarea dispozițiilor naționale în litigiu până la pronunțarea hotărârii definitive este de natură să cauzeze un prejudiciu grav și ireparabil în raport cu ordinea juridică a Uniunii.
- 79 Această concluzie nu poate fi infirmată de argumentele invocate de Republica Polonă privind stabilirea lipsei de urgență.
- 80 În primul rând, Republica Polonă arată că Comisia a inițiat procedura în constatarea neîndeplinirii obligațiilor la mai mult de șase luni după adoptarea Legii privind Curtea Supremă și cu doar două zile înainte de data la care judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) trebuiau, în temeiul dispozițiilor naționale în litigiu, să se pensioneze, ceea ce ar demonstra că cerința privind urgența nu este îndeplinită.
- 81 Cu toate acestea, este cert că, înaintea de inițierea procedurii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, Comisia a declanșat mecanismele prevăzute de Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu din 11 martie 2014, intitulată „Un nou cadru al [Uniunii] pentru consolidarea statului de drept” [COM(2014) 158 final].
- 82 În această privință, la 20 decembrie 2017, data semnării Legii privind Curtea Supremă de către președintele Republicii Polone, Comisia a adoptat Recomandarea (UE) 2018/103 privind statul de drept în Polonia, care vine în completarea Recomandărilor (UE) 2016/1374, (UE) 2017/146 și (UE) 2017/1520 (JO 2018, L 17, p. 50), precum și o Propunere motivată în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) [TUE] referitoare la statul de drept în Polonia [COM(2017) 835 final], în care această instituție a prezentat, printre altele, problemele ridicate de dispozițiile naționale în litigiu în raport cu independența judecătorilor, astfel cum au fost reluate în acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor.
- 83 În plus, în Recomandarea 2018/103, Comisia a invitat autoritățile poloneze să rezolve problemele constatate în termen de trei luni și să o informeze cu privire la măsurile luate în acest sens. De asemenea, aceasta a declarat că este pregătită să continue un dialog constructiv cu guvernul polonez. După mai multe schimburi de opinii cu guvernul respectiv, aceasta a decis totuși să introducă acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, având în vedere lipsa unor rezultate satisfăcătoare în ceea ce privește problemele pe care le ridicase.

- 84 În sfârșit, trebuie să se arate că, în conformitate cu procesul instituit prin comunicarea menționată la punctul 81 din prezenta ordonanță, adoptarea de către Comisie a Recomandării 2018/103 a trebuit să fie precedată de o evaluare privind eventuala existență în Polonia a unei situații de amenințare sistematică la adresa statului de drept, precum și de inițierea unui dialog cu Republica Polonă care să permită Comisiei să își prezinte preocupările, iar statului membru respectiv să răspundă. Astfel, este cert că, în cursul procesului legislativ care a condus la adoptarea Legii privind Curtea Supremă, Comisia inițiasse deja demersuri pe lângă Republica Polonă cu privire la aspectele care fac obiectul acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor.
- 85 De altfel, trebuie să se arate că acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, căreia îi corespunde prezenta cerere de măsuri provizorii, are în vedere nu numai Legea privind Curtea Supremă, ci și legea de modificare, adoptată la 10 mai 2018, și anume la mai puțin de două luni înainte ca Comisia să adreseze Republicii Polone o scrisoare de punere în întârziere privind conformitatea acestor două legi cu articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și cu articolul 47 din cartă.
- 86 În aceste condiții, Republica Polonă nu se poate prevala de faptul că Comisia a așteptat peste șase luni înainte de a iniția procedura în constatarea neîndeplinirii obligațiilor.
- 87 În al doilea rând, presupusa existență a unor norme similare cu dispozițiile naționale în litigiu, aplicabile în alte state membre, nu poate fi luată în considerare în vederea aprecierii caracterului urgent al acordării măsurilor provizorii solicitate.
- 88 În al treilea rând, nici împrejurarea invocată de Republica Polonă în ședința în fața Curții, potrivit căreia cauza C-619/18 a fost supusă procedurii accelerate, astfel încât nu ar exista nicio urgență care să justifice acordarea măsurilor provizorii solicitate, nu poate fi reținută.
- 89 Astfel, este suficient să se arate în această privință că împrejurarea că hotărârea definitivă va fi pronunțată la finalul unei proceduri accelerate nu este de natură să prevină survenirea, înainte de pronunțarea acestei hotărâri, a prejudiciului grav și ireparabil menționat la punctul 78 din prezenta ordonanță.
- 90 Având în vedere toate considerațiile care precedă, este necesar să se concluzioneze că cerința privind urgența este stabilită în speță.

Cu privire la evaluarea comparativă a intereselor

- 91 Reiese că, în majoritatea procedurilor privind măsurile provizorii, atât acordarea, cât și refuzul de a acorda suspendarea executării solicitată pot produce, într-o anumită măsură, unele efecte definitive și revine judecătorului delegat cu luarea măsurilor provizorii, sesizat cu o cerere de suspendare, sarcina de a evalua comparativ riscurile legate de fiecare dintre soluțiile posibile [Ordonanța președintelui Curții din 25 iunie 1998, Antilele Olandeze/Consiliul, C-159/98 P(R), EU:C:1998:329, punctul 32, și jurisprudența citată]. În mod concret, aceasta implică în special să se examineze dacă interesul părții care solicită măsurile provizorii de a obține suspendarea executării unor dispoziții naționale prevalează sau nu asupra interesului prezentat de aplicarea imediată a acestora. În cadrul examinării respective, trebuie să se stabilească dacă eventuala abrogare a acestor dispoziții, după ce Curtea a admis acțiunea pe fond, ar permite răsturnarea situației care ar fi provocată de executarea lor imediată și, în caz contrar, în ce măsură suspendarea ar fi de natură să se opună obiectivelor urmărite de dispozițiile menționate în cazul în care acțiunea pe fond ar fi respinsă [a se vedea prin analogie Ordonanța vicepreședintelui Curții din 10 ianuarie 2018, Comisia/RW, C-442/17 P(R), nepublicată, EU:C:2018:6, punctul 60 și jurisprudența citată].

- 92 Comisia consideră că atingerea care prezintă gradul de intensitate cel mai ridicat în speță ar fi cea care afectează interesul general al Uniunii. Comisia susține în această privință că, în cazul în care Curtea nu ar dispune măsurile provizorii solicitate și ar admite ulterior acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, buna funcționare a ordinii juridice a Uniunii ar fi afectată în mod sistemic, în timp ce, în cazul în care Curtea ar dispune aceste măsuri și ar respinge ulterior această acțiune, efectul dispozițiilor naționale în litigiu ar fi pur și simplu amânat.
- 93 Pentru a stabili interesul său pentru aplicarea imediată a dispozițiilor naționale în litigiu, Republica Polonă contestă, într-o primă etapă, că măsurile provizorii solicitate de Comisie pot să atingă obiectivul urmărit, și anume să garanteze că hotărârea definitivă poate fi executată, în cazul în care acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor ar fi în final admisă, astfel încât acordarea măsurilor provizorii solicitate nu ar fi justificată de interesul general al Uniunii de care se prevalează Comisia.
- 94 În special, în ceea ce privește, în primul rând, măsura provizorie privind suspendarea aplicării dispozițiilor naționale în litigiu, Republica Polonă susține, mai întâi, că suspendarea articolului 37 din Legea privind Curtea Supremă, care stabilește în principal noua vârstă de pensionare pentru judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), ar avea doar efectul de a crea o lacună juridică în ceea ce privește stabilirea vârstei de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă). În continuare, suspendarea dispozițiilor articolului 37 din Legea privind Curtea Supremă, care reglementează procedura de prelungire a funcției judiciare active a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) dincolo de vârsta de 65 de ani nu ar avea o incidență asupra posibilității de a executa hotărârea definitivă, având în vedere că viitorii judecători ai acestei instanțe vizați de pensionare vor împlini vârsta de 65 de ani doar peste aproximativ doi ani. Pe de altă parte, întrucât articolul 111 alineatul 1 din Legea privind Curtea Supremă, care privește judecătorii care au împlinit vârsta de 65 de ani în perioada cuprinsă între 3 aprilie 2018 și 3 iulie 2018, și-ar fi epuizat deja efectele, suspendarea aplicării acestei dispoziții și a oricărei măsuri adoptate pentru executarea acesteia ar fi imposibil de pus în aplicare, având în vedere că o măsură provizorie nu poate avea efecte retroactive. În sfârșit, suspendarea aplicării articolului 111 alineatul 1a din Legea privind Curtea Supremă, care privește judecătorii care vor împlini vârsta de 65 de ani în perioada cuprinsă între 4 iulie 2018 și 3 aprilie 2019, ar avea drept consecință faptul că numai judecătorul vizat de această dispoziție s-ar pensiona în temeiul articolului 37 alineatul 1 din Legea privind Curtea Supremă, cu alte cuvinte fără a putea beneficia de o perioadă de tranziție pentru a-și exprima intenția de a continua să își exercite funcția.
- 95 Argumentele Republicii Polone se întemeiază însă pe o înțelegere eronată a naturii și a efectelor măsurilor provizorii solicitate de Comisie în cadrul prezentei proceduri de măsuri provizorii. Acordarea unor asemenea măsuri provizorii implică obligația statului membru în cauză de a suspenda imediat aplicarea dispozițiilor naționale în litigiu, inclusiv a celor care au ca efect abrogarea sau înlocuirea dispozițiilor anterioare care reglementează vârsta de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), astfel încât aceste dispoziții anterioare redevin aplicabile în așteptarea pronunțării hotărârii definitive. Astfel, executarea unei măsuri provizorii privind suspendarea aplicării unei dispoziții implică obligația de a garanta restabilirea situației juridice anterioare intrării în vigoare a acestei dispoziții, în speță a regimului juridic prevăzut de dispozițiile naționale abrogate sau înlocuite prin dispozițiile naționale în litigiu.
- 96 În ceea ce privește, în al doilea rând, măsura provizorie care vizează reintegrarea judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) pensionați în temeiul dispozițiilor naționale în litigiu, Republica Polonă susține că executarea acestei măsuri nu va avea ca efect garantarea deplinei eficacități a hotărârii definitive. Astfel, dat fiind că măsura respectivă s-ar aplica numai până la pronunțarea hotărârii definitive, judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) reintegrați în funcție cu titlu provizoriu ar trebui să se pensioneze din nou de la data acestei pronunțări, în temeiul dispozițiilor naționale în litigiu. Pe de altă parte, reintegrarea provizorie a judecătorilor vizați de dispozițiile naționale în litigiu ar implica adoptarea unor măsuri cu efect retroactiv, în condițiile în care o măsură provizorie nu ar putea avea un asemenea efect.

- 97 În acest sens, în ceea ce privește, pe de o parte, pretinsul efect retroactiv al măsurilor care trebuie adoptate în vederea reintegrării temporare în funcțiile lor a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) pensionați în temeiul dispozițiilor naționale în litigiu, este suficient să se arate că, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 95 din prezenta ordonanță, obligația Republicii Polone de a garanta o asemenea reintegrare va constitui un efect imediat al măsurilor provizorii dispuse, care implică obligația de a suspenda aplicarea dispozițiilor respective și a măsurilor de punere în aplicare a acestora, în speță a unor măsuri de pensionare a judecătorilor în cauză, și de a garanta restabilirea situației anterioare intrării în vigoare a acestor dispoziții.
- 98 Pe de altă parte, judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), reintegrați cu titlu provizoriu în executarea măsurilor provizorii solicitate, ar trebui să se pensioneze, eventual, în temeiul dispozițiilor naționale în litigiu, doar de la data pronunțării hotărârii definitive, în cazul în care aceasta respinge acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor.
- 99 În ceea ce privește, în al treilea rând, măsura provizorie prin care se urmărește obligarea Republicii Polone de a se abține de la orice măsură care vizează numirea unor judecători la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) pe posturile eliberate de judecătorii pensionați, Republica Polonă susține că această măsură provizorie nu este necesară pentru a asigura eficacitatea hotărârii definitive, întrucât mecanismele prevăzute de dreptul polonez ar permite să se garanteze, în orice caz, reintegrarea judecătorilor vizați de dispozițiile naționale în litigiu pe posturile pe care le ocupau înainte de pensionare. Astfel, întrucât posturile de judecători la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) nu ar fi nominale, judecătorii pensionați în temeiul dispozițiilor naționale în litigiu ar putea fi reintegrați fie pe posturile de judecători vacante, fie, în cazul în care toate posturile de judecători din cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) ar fi ocupate la data pronunțării hotărârii definitive, pe noile posturi de judecători pe care președintele Republicii Polone are puterea discreționară de a le crea prin decret.
- 100 Cu toate acestea, contrar susținerilor Republicii Polone, mecanismele menționate de acest stat membru nu sunt de natură să înlăture riscul invocat de Comisie.
- 101 Astfel, pe de o parte, faptul că posturile de judecători din cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) nu sunt nominale crește, contrar celor susținute de Republica Polonă, riscul ca judecătorii pensionați să nu poată fi reintegrați pe posturile pe care le ocupau înainte de pensionare, în cazul în care procedurile de numire a noilor judecători ai instanței respective ar fi din nou inițiate. Întrucât toate posturile de judecători care urmează să fie ocupate la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) sunt integrate într-o rezervă generală și sunt ocupate în mod succesiv în urma procedurilor de numire, nu se poate garanta că judecătorii vizați de dispozițiile naționale în litigiu vor putea, la data pronunțării hotărârii definitive, să își regăsească funcțiile pe care le exercitau înainte de pensionare.
- 102 Pe de altă parte, presupunând că creșterea numărului de posturi de judecători din cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) printr-un decret al președintelui Republicii Polone are ca efect crearea unor posturi de judecători în camerele în care judecătorii pensionați în temeiul dispozițiilor naționale în litigiu își exercitau funcțiile, nu se poate deduce totuși din această creare de posturi noi că prim-președinta Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și cei doi președinți de camere menționați la punctul 16 din prezenta ordonanță au garanția de a fi reintegrați pe posturile pe care le ocupau înainte de pensionare. Astfel, având în vedere rapiditatea procedurilor de numire a judecătorilor la această instanță, pe care o atestă succesiunea evenimentelor menționate la punctele 22-26 din prezenta ordonanță, este posibil ca aceste posturi să fie ocupate până la data pronunțării hotărârii definitive.
- 103 În sfârșit, faptul că, în urma Ordonanței vicepreședintei Curții din 19 octombrie 2018, Comisia/Polonia (C-619/18 R, nepublicată, EU:C:2018:852), procedurile de numire a judecătorilor la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) sunt în prezent suspendate nu elimină riscul invocat de Comisie. Astfel, trebuie să se sublinieze că măsurile dispuse prin această ordonanță, prin care se urmărește în special suspendarea aplicării dispozițiilor naționale în litigiu, reintegrarea judecătorilor vizați de acestea pe posturile pe care le ocupau înainte de pensionare, precum și înghețarea procedurilor de numire a

noilor judecători în locul judecătorilor vizați și a noului prim-președinte al Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), sunt valabile, conform modului de redactare a dispozitivului ordonanței respective, „până la pronunțarea ordonanței prin care se va finaliza prezenta procedură de măsuri provizorii”. Rezultă că, în lipsa acordării, prin prezenta ordonanță prin care se finalizează această procedură, a măsurilor provizorii solicitate de Comisie, nu ar exista nicio garanție că procedurile de numire în cauză nu vor fi relansate.

- 104 În aceste condiții, este necesar să se considere că argumentele Republicii Polone nu permit să se stabilească faptul că măsurile provizorii solicitate nu sunt justificate de interesul general al Uniunii de care se prevalează Comisia.
- 105 Într-o a doua etapă, Republica Polonă menționează o serie de argumente pentru a demonstra prevalența interesului său, care ține de buna funcționare a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și care justifică faptul că măsurile provizorii solicitate de Comisie nu sunt acordate.
- 106 În primul rând, Republica Polonă invocă existența unor circumstanțe care ar face excesiv de dificilă reintegrarea judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), care au fost pensionați. Republica Polonă arată în special că această reintegrare impune autorităților poloneze punerea în aplicare a unei intervenții legislative, precum și adoptarea unor dispoziții generale cu caracter incident, ceea ce nu ar fi compatibil cu Constituția poloneză.
- 107 Acest argument trebuie înlăturat. Astfel cum s-a arătat la punctele 95 și 97 din prezenta ordonanță, executarea măsurilor provizorii solicitate de Comisie implică obligația Republicii Polone de a suspenda imediat aplicarea dispozițiilor naționale în litigiu, precum și a măsurilor de punere în aplicare a acestora și, în consecință, obligația de a aplica, în așteptarea hotărârii definitive, dispozițiile anterioare în ceea ce privește vârsta de pensionare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și de a restabili situația existentă înainte de intrarea în vigoare a dispozițiilor naționale în litigiu.
- 108 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe consacrate, un stat membru nu poate invoca dispoziții, practici sau situații din ordinea sa juridică internă pentru a justifica nerespectarea obligațiilor care rezultă din dreptul Uniunii (Hotărârea din 4 iulie 2018, Comisia/Slovia, C-626/16, EU:C:2018:525, punctul 60 și jurisprudența citată).
- 109 În al doilea rând, Republica Polonă susține că reintegrarea temporară în funcția judiciară activă a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) pensionați ar prezenta un risc sistemic semnificativ mai mare decât cel al menținerii lor la pensie. În special, situația unui judecător reintegrat în funcție pentru o perioadă nedefinită în prealabil ar implica, în opinia Republicii Polone, riscul ca independența acestui judecător să nu fie garantată până la pronunțarea hotărârii definitive.
- 110 Cu toate acestea, este necesar să se constate că Republica Polonă nu a furnizat niciun element care să permită să se stabilească existența unui asemenea risc.
- 111 În al treilea rând, Republica Polonă susține că reintegrarea provizorie a judecătorilor vizați de dispozițiile naționale în litigiu ar complica în mod substanțial organizarea lucrărilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă). Aceasta observă în special că durata medie de soluționare a unei cauze de către această instanță este de șapte luni, astfel încât, în perioada care precedă pronunțarea hotărârii definitive, judecătorii reintegrați cu titlu provizoriu nu ar putea judeca nicio cauză în totalitate.
- 112 Cu toate acestea, trebuie să se constate că, în pofida importanței sale, circumstanța respectivă, care ține de buna organizare a lucrărilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), nu poate prevala asupra interesului general al Uniunii care este acela ca această instanță să funcționeze în condiții care să garanteze respectarea independenței sale.

- 113 În al patrulea rând, Republica Polonă susține că este imposibil să pună în aplicare măsura provizorie prin care i se impune să se abțină de la orice măsură care vizează numirea unor judecători la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) pe posturile eliberate de judecătorii vizați de dispozițiile naționale în litigiu, având în vedere că posturile de judecători la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) nu sunt nominale. Pe de altă parte, Republica Polonă arată că blocarea numirilor pe posturile de judecători vacante în camerele Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) ar aduce atingere drepturilor persoanelor care și-au depus candidatura pentru un post de judecător în cadrul instanței respective.
- 114 În această privință, trebuie să se arate, pe lângă jurisprudența amintită la punctul 108 din prezenta ordonanță, că dificultățile organizatorice și inconvenientele suportate de candidații la un post de judecător la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), care ar fi legate de acordarea unei asemenea măsuri provizorii, nu pot prevala asupra interesului general al Uniunii în raport cu buna funcționare a ordinii sale juridice.
- 115 Astfel, din analiza efectuată, conform jurisprudenței citate la punctul 91 din prezenta ordonanță, reiese că interesul general al Uniunii în ceea ce privește buna funcționare a ordinii sale juridice ar putea fi afectat în mod grav și ireparabil, în așteptarea hotărârii definitive, în cazul în care măsurile provizorii solicitate de Comisie nu ar fi dispuse, în condițiile în care acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor ar fi admisă.
- 116 În schimb, interesul Republicii Polone în ceea ce privește buna funcționare a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) nu poate fi afectat într-un asemenea mod în cazul acordării măsurilor provizorii solicitate de Comisie, în condițiile în care acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor ar fi respinsă, dat fiind că acordarea acestora ar avea ca efect numai menținerea, pentru o perioadă limitată, a aplicării regimului juridic existent înainte de adoptarea Legii privind Curtea Supremă.
- 117 În aceste condiții, este necesar să se concluzioneze că evaluarea comparativă a intereselor existente înclină în favoarea acordării măsurilor provizorii solicitate de Comisie.
- 118 Ținând seama de toate considerațiile care precedă, trebuie să se admită cererea de măsuri provizorii a Comisiei, prevăzută la punctul 1 din prezenta ordonanță.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) dispune:

- 1) Obligă Republica Polonă, imediat și până la pronunțarea hotărârii care va soluționa cauza C-619/18,**
- să suspende aplicarea dispozițiilor articolului 37 alineatele 1-4 și ale articolului 111 alineatele 1 și 1a din ustawa o Sądzie Najwyższym (Legea privind Curtea Supremă) din 8 decembrie 2017, ale articolului 5 din ustawa o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Legea privind modificarea Legii cu privire la organizarea instanțelor de drept comun, a Legii privind Curtea Supremă și a altor anumite legi din 10 mai 2018, precum și a oricărei măsuri luate în temeiul acestor dispoziții;
 - să ia toate măsurile necesare pentru a garanta că judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) vizați de dispozițiile respective își pot exercita în continuare funcțiile în postul pe care îl ocupau la 3 aprilie 2018, data intrării în vigoare a Legii privind Curtea Supremă, bucurându-se totodată de același statut și de aceleași drepturi și condiții de muncă de care beneficiau până la 3 aprilie 2018;

- să se abțină de la adoptarea oricărei măsuri care vizează numirea unor judecători la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în locul celor vizați de aceleași dispoziții, precum și de la adoptarea oricărei măsuri care vizează numirea noului prim-președinte al acestei instanțe sau indicarea persoanei însărcinate să conducă instanța respectivă în locul prim-președintelui său până la numirea noului prim-președinte și
- să comunice Comisiei Europene, în termen de cel mult o lună de la notificarea prezentei ordonanțe, iar ulterior în mod regulat, în fiecare lună, toate măsurile pe care le va fi adoptat pentru a se conforma pe deplin acestei ordonanțe.

2) Cererea privind cheltuielile de judecată se soluționează odată cu fondul.

Semnături